

בבית המשפט העליון

בש"פ 938/19

בש"פ 1446/19

כבוד השופט י' עמית

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת בבש"פ 938/19
והמשיבה בבש"פ 1446/19:

נגד

אברהם רוחן

המשיב בבש"פ 938/19 והעורר
בבש"פ 1446/19:

בקשה אחת-עשרה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-
1996;
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב יפו
בתיק מ"ת 25166-07-15 שניתנה ביום 14.2.2019 על ידי
כבוד השופט א' הימן

ט' בניסן התשע"ט (14.4.2019)

תאריך הישיבה:

עו"ד אלכסנדרה קרא ועו"ד טל (אדיר) כהן

בשם המבקשת בבש"פ 938/19
והמשיבה בבש"פ 1446/19:

עו"ד אבי כהן

בשם המשיב בבש"פ 938/19
והעורר בבש"פ 1446/19:

החלטה

1. שתי בקשות מאוחדות בפניי: בבש"פ 938/19 עסקינן בבקשה מספר אחת-עשרה להארכת מעצרו של המשיב (להלן: רוחן) לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק או חוק המעצרים) למשך 150 ימים החל מיום 19.2.2019.

בש"פ 1446/19 עניינו בערר שהגיש רוחן על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 14.2.2019 במ"ת 25166-07-15 (כב' השופט א' הימן), בגדרה נדחתה בקשתו לעיון חוזר בהחלטה לעצרו עד לתום ההליכים. הדיון בשני התיקים אוחד לבקשתו של רוחן ובהסכמת המדינה.

כתב האישום, הליכי המעצר וההליך העיקרי

2. העובדות העיקריות הצריכות לעניין תוארו באינספור החלטות שניתנו על ידי הערכאה קמא ובית משפט זה, לגבי הפרשה המסועפת הידועה במקומותינו כ"פרשה 512". לכן, אקצר בהצגת עיקרי הדברים.

ביום 13.7.2015, כמעט לפני ארבע שנים (!!!), הוגש נגד רוחן ו-17 נאשמים אחרים כתב אישום, שגרסתו המתוקנת אושרה ביום 13.11.2016. העבירות המיוחסות לרוחן מפורטות בפסקה 1 להחלטתי בבש"פ 537/17 מיום 14.2.2017. בתמצית, נטען כי רוחן היה חבר בשנים 2002-2006 בארגון הפשיעה הבינלאומי מושא "פרשה 512". העבירות המיוחסות לו כוללות ניהול ומימון פעילות בארגון פשיעה (אישום 1), שלוש עבירות רצח ושלוש עבירות חבלה בכוונה מחמירה במסגרת ארגון פשיעה (אישום 4), סחר בסמים (אישום 2) ועבירות מס (אישום 13).

3. עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של הנאשמים עד לתום ההליכים נגדם. ביום 31.3.2016 הודיע בא-כוחו של רוחן כי הוא מסכים למעצרו עד תום ההליכים, מכיוון שרוחן שהה באותה העת במאסר בשל הרשעתו בתיק אחר. בסמוך לתום תקופת המאסר הגיש רוחן בקשה לעיון חוזר במעצרו, ובהמשך גם בקשה לשחררו ממעצר לנוכח מצבו הרפואי (בקשה זו נדחתה ביום 2.12.2016).

ביום 11.1.2017 הורה בית המשפט על מעצרו של רוחן עד לתום ההליכים נגדו, וערר על כך נדחה בהחלטתי בבש"פ 537/17 שהוזכר לעיל. מספר בקשות שהגיש רוחן לעיון חוזר בהחלטה לעצרו עד לתום ההליכים נדחו אף הן: בימים 1.3.2017, 7.3.2017, 17.9.2017, 14.4.2018 ו-16.9.2018. עררים על חלק מההחלטות הללו נדחו אף הם (בש"פ 7371/17, השופט ע' פוגלמן; בש"פ 3789/18, השופט י' אלרון; בש"פ 6900/18, השופט נ' סולברג).

4. במסגרת אחת הבקשות לעיון חוזר, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר בעניינו של רוחן. התסקיר הוגש ביום 27.1.2019, ובגדרו התרשם שירות המבחן כי המפקחים שנבחנו, על אף היותם אנשים שומרי חוק המבינים את משמעות תפקידם, "יתקשו להוות גורמים בעלי השפעה מהותית על התנהלותו" של רוחן. לכן, נקבע כי המפקחים אינם מתאימים לפקח על רוחן במסגרת מעצר בפיקוח אלקטרוני. נסיבה זו, לצד חומרת העבירות המיוחסות לרוחן, קשריו עם גורמי פשיעה ו"שלילתו כל בעייתיות או סיכון

במצבו", הובילה את שירות המבחן למסקנה כי אין מקום להעביר את רוחן למעצר בפיקוח אלקטרוני.

5. ביני לביני הוארך מעצרו של רוחן מספר פעמים, לעתים בהסכמתו (בש"פ 2865/16, 6623/16, 7912/16, 70/17, 1916/18 ו-6518/18) ולעתים שלא בהסכמתו (בש"פ 2853/17, 5008/17, 7738/17 ו-2947/18). השתלשלות העניינים לגבי ההליכים השונים מפורטת בפסקאות 8-25 להחלטתו של השופט י' אלרון בבש"פ 3789/18 שהוזכר לעיל.

6. בנוסף, נדחו שני עררים שהגיש רוחן לבית משפט זה בנוגע לעיון בחומרי חקירה:

(-) בש"פ 7518/18 (31.10.2018, השופטת ד' ברק-ארד): רוחן חזר בו מהערר, תוך שנשמרת לו הזכות "לחזור ולקבל במידת הצורך חומרי חקירה שהועברו אליו, וזאת על מנת לוודא שהם נמצאים ברשותו בשלמותם".

(-) בש"פ 2122/19 (28.3.2019, השופט מ' מזוז): רוחן ביקש לקבל את פרטי המלון בבלגיה ואת איכון מכשיר הטלפון בו השתמש לכאורה בבלגיה. הערר נדחה, תוך שנקבע כי "בענייננו אין מדובר כלל בבקשה לפי סעיף 74, שכן כפי שהובהר על ידי המדינה אין בידה את החומרים המבוקשים על ידי העורר, ולמעשה בקשתו של העורר היא להורות נקיטה בפעולות חקירה נוספות ולא קבלת חומרי חקירה" (שם, בפסקה 5).

7. כיאה ל"מגה תיק" העוסק בארגון פשיעה, חלו עיכובים בניהול ההליך העיקרי – בין השאר בשל היקף חומרי החקירה שהועברו להגנה, בשל ענייני ייצוג ובשל ניסיון לקיים הליך גישור. שמיעת הראיות החלה ביום 5.2.2017, ומאז התקיימו עשרות רבות של דיוני הוכחות ונשמעו 72 עדי תביעה. פרשת התביעה נסתיימה ביום 23.10.2018; עדותו של הנאשם 1 (להלן: אברג'יל) החלה להישמע ביום 16.12.2018, ונסתיימה לאחר 12 ישיבות. עדותו של רוחן החלה להישמע ביום 5.2.2019, וחקירתו הנגדית החלה ביום 12.2.2019 וכבר נסתיימה.

בש"פ 938/19

8. בבקשתה טענה המדינה כי עובדות כתב האישום ממחישות את המסוכנות הנשקפת מרוחן, וכי מבנה הארגון ואופן התנהלותו מעידים על "התנהלות עבריינית

מתוחכמת ברמה הגבוהה ביותר". עוד נטען כי רמת המסוכנות שנקבעה עבור נאשמים אחרים בפרשה מעידה על מסוכנותו של רוחן עצמו. נטען כי קיים חשש להימלטותו של רוחן מן הדין; זאת, הן לאור חומרת העבירות המיוחסות לו, והן לאור החלק המיוחס לו במילוטם לחו"ל של חלק מהמעורבים בעבירות מושא כתב האישום.

בש"פ 1446/19

9. האישום הרביעי הוא החמור ביותר מבין האישומים המיוחסים לרוחן, באשר הוא מייחס לרוחן, בין היתר, שלוש עבירות של רצח של עוברים ושבים במהלך ניסיון החיסול (אחד מני רבים) של זאב רוזנשטיין. הערר מופנה כנגד התשתית הראייתית בנוגע לאישום זה, ולמיצער, נטען כי הגיעה העת לחלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני.

תמצית המתואר באישום הרביעי הובאה בפסקה 6 להחלטתו של השופט אלרון

בבש"פ 3789/18:

"כעולה מעובדות האישום, לאחר שניסיון קודם לרציחתו של רוזנשטיין נכשל, זימן אברג'יל – אשר שהה בבלגיה – כמה מחברי הארגון, ובהם רוחן (להלן: הקושרים), למפגשים בביתו של ישראל אוזיפה שבבלגיה ובמקומות נוספים במדינה, במטרה לשוב ולקדם את תכנית הארגון לרציחת רוזנשטיין (להלן: תכנית החיסול).

בהמשך לכך, נסע רוחן יחד עם עדי המדינה א.ג. וש.כ. מישראל לבלגיה, וקיים שם פגישות שבהן נקשר קשר לגרום למותו של רוזנשטיין. במסגרת זו דנו הקושרים בפרטי תכנית החיסול ובמקורות הכספיים שישמשו למימונה. בפרט, הוסכם כי הקושרים יעבירו כספים מתוך רווחי עסקאות הסמים נשוא האישום השני לטובת רכישת אמל"ח, איסוף מודיעין ותשלום לפעילי שטח בארגון. בהתאם לסיכום, ועל דעתו של רוחן, בראשית חודש דצמבר 2003 מסר א.ג. לש.כ. סכום של כ-60 אלף אירו במזומן, לצורך קידום תכנית החיסול.

ביום 11.12.2003, במסגרת הוצאתה של תכנית החיסול לפועל, הופעל מטען חבלה במשרד להמרת מטבע ברחוב יהודה הלוי בתל אביב, שאותו נהג רוזנשטיין לפקוד. פיצוץ המטען הביא למותם של שלושה עוברי אורח ולפציעתם של למעלה מ-50 אנשים, וביניהם רוזנשטיין, מאבטחיו ועוברי אורח" (הדגשה הוספה – י"ע).

10. ביום 14.2.2019 נדחתה בקשתו של רוחן לעיון מחדש בהחלטה לעצרו עד תום ההליכים. בית המשפט ציין בהחלטתו כי למעט טענה אחת, "לא נמצא כי [רוחן] חידש

במשהו עובדה, נסיבה או טענה שלא נדונו בעבר והוחלט עליהן על ידי בית משפט זה כמו גם על ידי בית המשפט העליון [...]". הטענה היחידה בה ראה בית המשפט צורך לדון לגופה, הייתה זו לפיה לא ניתן לקשור את רוחן לאישום הרביעי מכיוון שלא שהה בכלגיה במועדים הרלוונטיים. רוחן אמנם טען זאת בעבר, אך היבט מסוים בטענה העלה צורך בהתייחסות נפרדת: הטענה כי בעבר היו ניסיונות נוספים לפגיעה ברוזנשטיין, בהם רוחן לא היה מעורב, והטענה כי אחד מעדי התביעה (רפ"ק חג'ג') לא אמר אמת בנושא.

מהאמור בערר עולה, כי רוחן התייחס בטענתו זו לכתבי אישום שהוגשו נגד מספר אנשים (כתב אישום אחד נגד גדי אבוטבול, והשני נגד אברהם אברג'יל ומשה ברדוגו) בגין ניסיון קודם לרציחתו של רוזנשטיין. בא-כוחו של רוחן מצא טעם לפגם בכך שרפ"ק חג'ג' טען בעדותו בפרשה הנוכחית כי אינו מודע לניסיון קודם לרציחתו של רוזנשטיין, למרות ששימש עד תביעה בתיקים הקודמים הללו. עוד הודגש כי שמו של רפ"ק חג'ג' הושמט מכתב האישום המתוקן נגד אברהם אברג'יל ומשה ברדוגו, ועל אף שלא עלה בידה של הפרקליטות להשיג את כתב האישום המקורי, הצליחה הסנגוריה להשיגו.

11. בית המשפט קיבל את טענת המדינה, לפיה לאור חלוף הזמן מאז האירועים מושא כתב האישום נגד אברהם אברג'יל ומשה ברדוגו (כ-15 שנה), ולאור העובדה שרפ"ק חג'ג' היה אז "בדרגה ובתפקיד זוטרים, ומן הסתם לא בליבת החקירה" – אין לצפות ממנו כי יזכור את פרטי המקרה. ממילא, הביע בית המשפט ספק כי יש בטענה זו של רוחן כדי לסייע לו, שכן גם אם ניסו גורמים שונים לרצוח את רוזנשטיין בעבר, אין בכך כדי לסתור את מעורבותו של רוחן באישום הרביעי.

מכאן הערר.

טענותיו של רוחן

12. אביא להלן את עיקרי טענותיו של רוחן, נאשם מס' 2 בכתב האישום, תוך התייחסות קצרה לטענות אלה.

אקדים ואזכיר כי בכתב האישום מתוארים שני ניסיונות התנקשות בזאב רוזנשטיין. הניסיון הראשון, נשוא סעיף 3 לכתב האישום, בוצע בכיכר פלומר בגני התערוכה הישנים ביום 30.6.2003 (להלן: ההתנקשות בפלומר). הניסיון השני, נשוא

סעיף 4 לכתב האישום, בוצע במשרד להמרת כספים (צ'יינג') ברחוב יהודה הלוי ביום 11.12.2003 (להלן: ההתנקשות ביהודה הלוי). מסעיף 3 לכתב האישום עולה כי לרוחן לא הייתה מעורבות בהתנקשות בפלומר, ובאישום זה מעורבים, לצד אברג'יל, גם עדי המדינה ש.כ. וה.צ. (מי שהרכיב את מטעני החבלה). באישום 4 המתייחס להתנקשות ביהודה הלוי, מוזכר רוחן כמי שזומן על ידי אברג'יל לבלגיה ביום 17.11.2003; כי טס יחד עם שני עדי המדינה א.ג. וש.כ. לבלגיה על מנת להיפגש בביתו של אוזיפה (נאשם 4) באנטוורפן; וכי ביומיים שלאחר מכן נועד עם אברג'יל, אוזיפה ושלושת עדי המדינה (א.ג.; ש.כ.; וי.א. שאותו נזכיר בהמשך).

13. בתמצית, טענתו העיקרית של רוחן היא כי המטען שמצוין באישום הרביעי יוצר והונח "ללא ידיעתו וללא כל קשר אליו" או לנסיעתו לבלגיה, אליה התלווה "לרוע מזלו" (לטענתו, אף לא ידע שאיתו במטוס נמצא עד המדינה ש.כ.). לפיכך, נטען כי ניתן יהיה להרשיעו לכל היותר באי-מניעת פשע או ב"קשירת קשר במדרג הנמוך", וכפועל יוצא פוחתת מידת המסוכנות הנשקפת ממנו.

רוחן ביקש לבחון את הדברים ממבט על: הוא לא היה מעורב בהתנקשות בפלומר ולא היה מעורב בניסיונות רצח נוספים שאירעו לטענתו לאחר מכן, ובדומה, הוא לא היה מעורב בניסיון הרצח הנוכחי. לשיטת רוחן, הנחת המטען התקול, בוצעה עוד לפני הנסיעה לבלגיה, וללא קשר למפגש בבלגיה, לשם נסע כדי "להתהולל" ולהשתמש בסמים, כמי שהיה בשעתו מכור לסמים.

14. ספציפית, רוחן העלה בעררו מספר טענות שקיבלו ביטוי גם בהחלטות קודמות בעניינו. סוגיות אלו, לשיטתו של רוחן, מבססות כרסום משמעותי דיו בתשתית הראייתית נגדו כדי להצדיק את העברתו למעצר באיזוק אלקטרוני. להלן תובאנה טענות אלה בתמצית:

(-) הטענה שצויינה לעיל, בדבר עדותו של רפ"ק חג'ג'.

אומר בקצרה כי איני רואה ליתן משקל לטענה זו, בהינתן שבאותה תקופה רפ"ק חג'ג' היה אחד הבלשים, ומבחינתו היה זה אירוע אחד מני רבים, וישמו מופיע כעד תביעה מס' 35 בכתב האישום שהוגש בסוף חודש אוקטובר 2003 כנגד אברהם אברג'יל ומשה ברדוגו.

מנגד, וכפי שציינה המשיבה בתשובתה בדיון, ראש צוות החקירה דאז, לא נחקר כלל על אודות ניסיון התנקשות זה.

(-) עדויותיהם של ה.צ., א.צ. וי.מ.: המדובר בשלושה עדי מדינה שהיו קשורים ישירות להכנת המטען מושא האישום הרביעי – ה.צ. כמי שהכין את המטען, ובנו א.צ. וי.מ. כמי שאבטחו את ה.צ. השלושה טענו כי כלל אינם מכירים את רוחן; ורוחן סבר כי עדותו של י.מ. תומכת בגרסתו בדבר לוח הזמנים באישום הרביעי ובדבר אי-מעורבותו.

אומר בקצרה כי התייחסות לעדויות אלו ניתן למצוא בבש"פ 3789/18, בפסקה 37, שם נאמר כי ממילא אין בכתב האישום טענה למעורבותו הישירה של רוחן בהכנתו, תיקונו והנחתו של המטען.

(-) עדותו של ש.כ.: רוחן טען כי מהעדות עולה כי התכנית לפגוע ברוזנשטיין עמדה על הפרק כבר מספר חודשים לפני נסיעתו לבלגיה.

בבש"פ 537/17 (בפסקה 11) עמדתי על עדויותיהם של שלושת עדי המדינה כפי שעולה מחומר הראיות, לפני שנחקרו. השלושה – ש.כ., א.ג. וי.א. – קשרו את רוחן לקשר כמפורט שם.

השופט ע' פוגלמן התייחס בבש"פ 7371/17 (בפסקה 13) לעדותם של עדי המדינה ש.כ. וא.ג. לאחר שנחקרו בבית המשפט:

"איני סבור כי מסקנה זו השתנתה כעת, בתום עדויותיהם בבית המשפט בהליך העיקרי. כך, מסרו העדים כי הפגישות בבלגיה נסובו על אודות תכנית החיסול, והעידו כי אברג'יל ביקש ממשתפי הפגישות כי אלה יתרמו מכספם לביצוע התכנית (ראו למשל עדות ש.כ. בעמ' 575, שורות 7-31; עדות א.ג. בעמ' 1816, שורות 1-13; וכמו כן בעמ' 1818, שורות 3-4; ובעמ' 1819, שורות 3-6). עוד תיארו העדים את העברת הכספים שמקורם בעסקת הסמים נושא האישום השני לטובת ביצוע תכנית החיסול (ראו למשל עדות ש.כ. בעמ' 576, שורות 1-7; עדות א.ג. בעמ' 1817, שורות 16-29). עיון בפרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי מעלה כי שני העדים קשרו את העורר לפגישות בבלגיה. אכן, אפשר כי בעדויותיהם בבית המשפט מסרו העדים גרסאות שונות אשר למיקום הפגישה ונסיבות עריכתה, ואולם איני סבור כי הבדלים אלה עולים כדי כרסום משמעותי בתשתית הראייתית.

כידוע, המקום להכריע בדבר ממצאי מהימנות גרסאות מסוימות ועדיפותן או נחיתותן אל מול גרסאות אחרות שנמסרו על ידי עדים בשלבים אחרים, אינו אלא במסגרת ההליך העיקרי [...]

[...] ניתן לדעתי לקבוע כי גם בנקודת הזמן הנוכחית עדיין קיים מכנה משותף משמעותי בגרסאות עדי המדינה ביחס למעורבות העורר באישום ה-4, באופן שלא חל כרסום מהותי (כמובנו בהלכה הפסוקה) בתשתית הראייתית הלכאורית נגדו".

(-) עד המדינה השלישי שהיה אמור להוסיף ולספר על המפגש בבלגיה, הוא י.א. בחודש יוני 2018 הודיעה המדינה כי בחרה שלא להעיד את י.א., אשר נכח בבלגיה בזמן הפגישות בהן לקח רוחן חלק לכאורה. רוחן טען כי אמירותיו של י.א. בחקירתו תומכות בגרסה לפיה רוחן אינו קשור למטען, וכי ההימנעות מהבאת י.א. לעדות "חייבת לפעול לחובתה" של המדינה.

כפי שהסבירה המאשימה, לאחר שהסתיים עניינם של שניים מהנאשמים, היא לא מצאה טעם לזמן את י.א. לעדות, אך זכותו של כל נאשם, כולל רוחן, לזמן אותו כעד מטעם ההגנה. מכל מקום, גם טענה זו הועלתה כבר במסגרת בש"פ 6900/18, וכל שנאמר שם הוא כי "זכותו של העורר עומדת לו כמובן, להגיש בקשה לעיון חוזר, ככל שתהא לו עילה על-פי החוק לעשות כן – מצדי אינני נוקט עמדה – ומנגד שמורות כמובן זכויותיה של המשיבה לטעון את טענותיה במענה לבקשה לעיון חוזר, אם תוגש".

15. לטענת רוחן, המטען התקול הונח בצ'יינג' ביהודה הלוי עוד לפני נסיעתו לבלגיה, ולכן מעורבותו המוכחשת באישום זה, אינה מעלה ואינה מורידה, מאחר שבכל מקרה המטען כבר הונח ותוקן לאחר מכן.

לטענה זו יש משקל של ממש. ברם, איני סבור כי עלה בידו של רוחן להראות בשלב זה כי אכן כך היה. הטענה מבוססת על חישוב לאחור והנחות היפותטיות לגבי הזמן שנדרש לה.צ. להכין את המטען. אלא שמעדותו של עד המדינה ה.צ. עולה כי כל תקופת ההמתנה, כולל התיקון של המטען התקול, הסתכמה בשבועיים-שלושה, דהיינו, תקופה שמתחילה לכאורה לאחר הנסיעה לבלגיה. כך עולה גם מכתבי האישום שהוגשו כנגד ה.צ. ובנו א.צ. במסגרת הסכמי עד המדינה – בסעיף 2 לכתב האישום כנגד א.צ. נכתב כי "בשלהי נובמבר-ראשית דצמבר שנת 2003" סייע לאביו בכך ששמר מחוץ לביתו עם עד המדינה י.מ. כאשר הלה הכין את המטען.

בכתב האישום לא נטען כי רוחן היה מעודכן בפרטים הנוגעים להנחת המטען. הדבר מתיישב לכאורה עם טענתו כי כאשר התקשרו אליו ביום בו התפוצץ המטען, העירו אותו משנתו, עובדה המעידה על כך שלא המתין בדריכות לקבלת דיווח מהארץ.

16. עד המדינה א.ג. מתואר על ידי התביעה כאיש הכספים של רוחן. עד המדינה ש.כ. מתואר על ידי התביעה כקצין המבצעים של ההתנקשות ביהודה הלוי, וכמי שאליו הועברה המשימה לאחר שיניב בן סימון עזב את הארץ בעקבות ההתנקשות בפלומר. מהשיחה בין אברג'יל לבין רוחן עולה כי כאשר אברג'יל אומר לו בשיחה ביניהם מיום 14.11.2003 "תביא את הקרחת שלי", רוחן יודע שהכוונה לעד המדינה ש.כ.

יש להניח כי ש.כ. לא הגיע לבלגיה סתם כך, אלא לאחר שרוחן אמר לו להגיע לבלגיה. אזכיר כי השניים הגיעו יחדיו באותו מטוס יחד עם עד המדינה א.ג., בבחינת היטוסו שלושה יחדיו לבריסל בלתי אם נועדו. למרות זאת, לטענת רוחן, הוא אפילו לא ידע על כך שעד המדינה ש.כ. היה על המטוס. דומה כי רוחן מנסה להרחיק עצמו מש.כ. ובדרך זו להרחיק עצמו מהפגישה בבריסל, לשם הגיע לגרסתו, בהזמנתו של אברג'יל כדי לבלות. בנוסף, וכפי שעולה מחקירתו הנגדית של רוחן, הוא עמד בקשר עם ש.כ. יומיים לפני ביצוע ניסיון החיסול (עמ' 8392 לפרוטוקול). מטעם זה, אף איני מייחס חשיבות לטענת רוחן כי א.ג. – שבכתב האישום כנגדו במסגרת הסכם עד מדינה, נטען כי מסר את הכסף לש.כ. ביום 3.12.2003 – לא היה באותו תאריך בארץ. החשוב לענייננו הוא שא.ג. מסר בזמן כלשהו את הכסף לש.כ., במצוותו של רוחן, על מנת לממן את ההתנקשות ביהודה הלוי.

מחקירתו הנגדית של רוחן (עמ' 8384-8386 לפרוטוקול) עולה כי הוא ניהל בתקופה הרלוונטית 6 שיחות עם י.מ. (מי שאבטח את ה.צ. יצרן המטענים, ומי שהסתלק לחו"ל בלילה שלאחר הנחת המטען המתוקן), על אף שלטענתו הוא לא מכיר את י.מ. כלל. לרוחן לא הייתה תשובה לתמיהה זו במהלך חקירתו הנגדית.

17. על רקע כל האמור לעיל, הרי שגם בשלב זה, לאחר שנשמעו עדויות עדי המדינה ולאחר שרוחן עצמו נחקר, לא ניתן לומר כי חל כרסום ראייתי, קל וחומר לא מהפך דרמטי בתמונה הראייתית לגבי ההתנקשות ביהודה הלוי מושא אישום מס' 4. למרות זאת, עודנו באים לבחון את הבקשה להארכת מעצרו של רוחן, אשים נגד עיני את טיעונו לגבי מידת מעורבותו בפרשת ההתנקשות ביהודה הלוי.

דיון והכרעה בבקשות המאוחדות

18. בהליך לפי סעיף 62 לחוק המעצרים בית המשפט בוחן את התמשכות ההליכים, והלכה ידועה עמנו כי "הליך על פי סעיף 62 לחוק המעצרים אינו האכסניה המשפטית הנאותה לבחינת טענות במישור הראיות לכאורה" (בש"פ 6003/17 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 6 והאסמכתאות שם (31.7.2017)).

בהליך לעיון חוזר לפי סעיף 52 לחוק המעצרים, בטענה לכרסום ראייתי המגיע כדי "הפיכת הקערה על פיה", כנדרש בפסיקה, בית המשפט בוחן את הראיות מבלי להידרש לטענות הנוגעות להתמשכות ההליך (להבדיל מבקשה לעיון חוזר שעילתה היא חלוף הזמן).

במקרה דנן, שתי הבקשות מונחות לפניי בצוותא חדא וכל אחת מהן נבחנת על פי השיקולים הייחודים לה. עין אחת מוקדשת לסעיף 62 וצופה למרחקים פני עבר ופני עתיד (מה פרק הזמן שהנאשם כבר שוהה במעצר ומה פרק הזמן הצפוי עד לתום המשפט). העין השנייה מוקדשת לסעיף 52 ובוחנת מקרוב את חומר הראיות. הפעלת שתי העיניים בד בבד באופן שכל אחת צופה למקום אחר, עלולה לגרום לעיוות של התמונה הכללית. אך מנגד, הפעלה מושכלת של שתי העיניים, בבחינת עין לתיק צופיה במבט-על, עשויה להניב גם יתרון בבחינת מכלול הדברים.

19. ומהתם להכא.

על פי כתב האישום, במפגש בבלגיה עדכן אברג'יל כי רוזנשטיין מגיע בקביעות לצ'יינג' ברחוב יהודה הלוי והורה לקושרים, וביניהם רוחן, להעביר לידיו כסף למימון החיסול. באחד המפגשים "אמר נאשם 1 [אברג'יל – י"ע] לנוכחים, כי עם הגעתם ארצה, ימסור א.ג. על דעת הנאשם 2 [רוחן – י"ע], ל-ש.כ. כסף מזומן למימון החיסול". מכאן ואילך מתאר האישום הרביעי את מכלול הפעולות שנעשו כהכנה לחיסולו של רוזנשטיין, כאשר רוחן מוזכר רק בסעיף 7 לאישום זה: "בהתאם להוראות הנאשם 1 ועל דעת נאשם 2, פגש א.ג. את ש.כ. [...] ומסר לו סך של כ-60,000 אירו במזומן לצורך קידום תכנית החיסול". מכאן ואילך מתאר האישום הרביעי שורה של פעולות לקידום ניסיון ההתנקשות, לרבות הכנת המטען, הנחתו, נטילתו חזרה לאחר שהתברר כי המטען תקול, והנחתו פעם נוספת. בכל אותן פעולות מעורבים ה.צ. (מכין המטען), ש.כ., י.מ. ודמויות נוספות, אך שמו של רוחן נפקד מכל אותן פעולות.

הגם שהגענו למסקנה כי הבקשה לעיון חוזר אינה מגלה מהפך דרמטי בתמונה הראייתית, התמונה הכללית שמצטיירת בשלב זה לגבי רוחן, על פי כתב האישום עצמו היא כלהלן: רוחן לא היה מעורב בהתנקשות בפלומר בחודש יוני 2003; רוחן לא היה מעורב בניסיונות ההתנקשות ברוזנשטיין בחודש ספטמבר 2003 (כפי שעולה מכתבי האישום שהוגשו בפרשה כנגד גדי אבוטבול, אברהם אברג'יל ומשה ברדוגו); רוחן היה מעורב בהתנקשות ביהודה הלוי כמי שנתן ברכתו למהלך וכמי שהעביר כסף למימון ההתנקשות. אין ראיות למעורבותו בשלבים המבצעיים שלאחר מכן, קרי, בהכנת המטען ולהטמנתו. מכאן, שאין להוציא מכלל אפשרות כי רוחן יורשע "רק" בסיוע לרצח (X 3) אך לא כמבצע עיקרי של עבירת הרצח (X 3) (ולטענתו של רוחן אף קיימת אפשרות כי יורשע בקשירת קשר לביצוע פשע בלבד).

למרות זאת, איני סבור כי יש בכך כדי להטות את הכף במסגרת הדיון על הארכת המעצר לפי סעיף 62 לחוק.

20. הבקשה שלפנינו אינה שגרתית במונח זה שמדובר בהארכה ה-11 שבמסגרתה מתבקשת ארכה של 150 יום, וסיום המשפט אינו קרוב גם על פי ההערכה האופטימית ביותר. לכך יש להוסיף כי עדי המדינה כבר העידו, מה שמקטין את החשש לשיבוש הליכי משפט (הגם שעד המדינה י.א. עדיין עשוי להיקרא על ידי ההגנה לדוכן העדים); כי מאז ההתנקשות ביהודה הלוי חלפו כ-16 שנה; מצבו הרפואי של רוחן אשר מצריך מעקב; העובדה שמספר רב של נאשמים בפרשה 512 כבר שוחררו; ונכונותו של רוחן להצבת תנאים נוקשים למעצר בפיקוח אלקטרוני ולהעמדת בטחונות, ערבויות ומפקחים מהימנים.

21. ואף על פי כן.

ההתנקשות ביהודה הלוי היא פרשה "כבדה" בפני עצמה, וגם עבירה של סיוע לרצח "בלבד" היא עבירה שנמצאת ברף גבוה ביותר בסולם העבירות, נוכח התוצאה הקשה של קיפוח חייהם של שלושה עוברי אורח ופציעתם של עשרות אחרים. אין צורך להרחיב הדיבור על המסוכנות הנובעת מהעבירה על תוצאותיה הקשות. בנוסף, וכנדבך נוסף של מסוכנות, זה הזמן להזכיר שוב את אישום מס' 1 אשר מייחס לרוחן מעמד של מנהל ומממן פעילות בארגון פשיעה. זאת, כמי שעמד בראש קבוצה עבריינית אשר חברה לארגון הפשיעה של אברג'יל, וביצעה במסגרת הארגון פעילות פלילית בתחום הסמים, הלבנת הון ואליםות, ומימנה במישרין או בעקיפין את פעילותו הפלילית של הארגון.

לכל אלה נוסף את עברו הפלילי המכביד של רוחן הכולל הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות, סמים, הימורים ושוחד, וסחיטה בכוח ובאימים – עבירות בגינן ריצה מאסרים בפועל; את החומר המודיעיני אשר מחזק את תמונת המסוכנות (מבלי שנעלם מעיניי כי ברגיל אין בית המשפט נדרש לחומר חסוי בהליכי מעצר); ואת החשש האינהרנטי להימלטות בעבירות כגון דא, נוכח העונש הכבד הצפוי לו באם יורשע.

אכן, המקרה שלפנינו חריג בתקופת המעצר הממושכת בה נתון רוחן, אך גם הפרשה עצמה חריגה בכל קנה מידה. לחלוף הזמן יש משקל במסגרת השיקולים להם נדרש בית המשפט בבואו להאריך מעצר לפי סעיף 62 לחוק, אך כפי שנפסק פעמים רבות, אל מול חלוף הזמן והפגיעה בחירות הנאשם ובחזקת החפות, על בית המשפט לשוות נגד עיניו גם את חומרת העבירות ומידת המסוכנות של הנאשם לציבור על רקע מכלול הנסיבות. במכלול הנסיבות מצאתי כי גם כעת, דין הבקשה להארכת מעצר להתקבל לגבי מלוא התקופה המבוקשת.

22. סוף דבר: הערר בבש"פ 1446/19 – נדחה. הבקשה בבש"פ 938/19 – מתקבלת.

אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב בבש"פ 938/19 ב-150 ימים נוספים, החל מיום 19.2.2019 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 24984-07-15 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"א בניסן התשע"ט (16.4.2019).

ש ו פ ט